

Editörler

Prof. Dr. Orhan İÇÖZ | Prof. Dr. Muzaffer UYSAL

TURİZM ANSİKLOPEDİSİ TÜRKİYE

TURİZM VE AĞIRLAMA ENDÜSTRİSİNİN TEMEL KAVRAMLARI

DETAY
YAYINCILIK

Editörler

Prof. Dr. Orhan İÇÖZ | Prof. Dr. Muzaffer UYSAL

TURİZM ANSİKLOPEDİSİ TÜRKİYE

TURİZM VE AĞIRLAMA ENDÜSTRİSİNİN TEMEL KAVRAMLARI

**DETAY
YAYINCILIK**

Ankara, 2019

DETAY YAYINLARI : 1047
1. Baskı : Mart 2019
ISBN : 978-605-254-085-5
Yayıncı Sertifika No : 13188
Matbaa Sertifika No : 26649

© Detay Anatolia Akademik Yayıncılık Ltd. Şti.

Her hakkı saklıdır. Yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince, 5 yıla kadar hapis ve adli para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Dizgi : Detay Yayıncılık
Kapak Tasarım : Detay Yayıncılık
Baskı ve Cilt : Bizim Büro Matbaacılık ve Basımevi
1. Sanayi Caddesi Sedef Sokak No: 6/1 İskitler-Ankara

Kütüphane Bilgi Kartı

Editörler: Orhan İçöz ve Muzaffer Uysal
Turizm Ansiklopedisi – Türkiye: Turizm ve Ağırhama Endüstrisinin Temel Kavramları, 1. Baskı
ISBN: 978-605-254-085-5, xviii + 740 sayfa, kaynakça var, izin var

---

DETAY
YAYINCILIK

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ
DETAY ANATOLIA AKADEMİK YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
Adakale Sokak No: 14/4 Kızılay/ANKARA
Tel : (0.312) 434 09 49 • Faks: (0.312) 434 31 42
Web: www.detayyayin.com.tr • e-posta: detayyay@gmail.com

Ansiklopedi Editörleri

Orhan İÇÖZ

Prof.Dr., Yaşar Üniversitesi, İzmir.

Muzaffer UYSAL

Prof.Dr., University of Massachussets, MA, A.B.D.**Yardımcı Editörler**

Özgür Devrim YILMAZ

Doç.Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi.

Onur İÇÖZ

Dr.Öğr.Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi**Alan Editörleri / Editörler Kurulu**

İrfan ARIKAN

Prof.Dr. (Emekli Öğr. Üyesi), Anadolu Üniversitesi.

Umut AVCI

Prof.Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

İbrahim BİRKAN

Prof.Dr., Atılım Üniversitesi.

Celil ÇAKICI

Prof.Dr., Mersin Üniversitesi.

Şenol ÇAVUŞ

Prof.Dr., Batman Üniversitesi.

Osman E. ÇOLAKOĞLU

Prof.Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi.

Doğan GÜRSOY

Prof.Dr., Washington State University, WA. A.B.D.

Kurtuluş KARAMUSTAFA

Prof.Dr., Erciyes Üniversitesi, Kayseri Üniversitesi (*Rektör*).

Hasan KILIÇ

Prof.Dr., Doğu Akdeniz Üniversitesi, K.K.T.C.

Abdullah TANRISEVDİ

Prof.Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi.

Muharrem TUNA

Prof.Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.

Zafer ÖTER

Prof.Dr., Katip Çelebi Üniversitesi.

Osman N. ÖZDOĞAN

Prof.Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Aytuğ ARSLAN

Doç.Dr., Katip Çelebi Üniversitesi.

İbrahim ÇETİN

Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi.

Murat ÇUHADAR

Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi.

S. Gül GÜNEŞ

Doç.Dr., Selçuk Üniversitesi.

İbrahim İLHAN

Doç.Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.

Selahattin KANTEN

Doç.Dr., Çanakkale Üniversitesi.

Muammer MESCİ

Doç.Dr., Düzce Üniversitesi

Emrah ÖZKUL

Doç.Dr., Kocaeli Üniversitesi.

Elbeyi PELİT

Doç.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi.

Selda UCA

Doç.Dr., Kocaeli Üniversitesi.

Kamil UNUR

Doç.Dr., Mersin Üniversitesi.

Burcu Ilgaz YILDIRIM

Dr.Öğr.Üyesi, Akdeniz Üniversitesi.**Ansiklopedi Hazırlık Süreci Katkıları**

Yiğit S. BOZKURT

Doktorant, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, SBE, Turizm İşletmeciliği ABD.

Yaren GÖREN

Öğrenci, Yaşar Üniversitesi, UBYO, Turizm Rehberliği Bölümü**Not:** Ansiklopedide yer alan tüm madde metinlerinin içerik ve akademik olarak sorumluluğu madde yazarlarına aittir.

Hakan Uurlu	<i>Öğr.Gör.</i> , Muğla Sıtkı Koçman Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Kamil Yağcı	<i>Doç.Dr.</i> , Pamukkale Üniversitesi
Hakan Yılmaz	<i>Doç.Dr.</i> , Anadolu Üniversitesi	Kansu Gençer	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> İstanbul Ayvansaray Üniversitesi
Hakan Yiğitbaşıoğlu	<i>Prof.Dr.</i> , Ankara Üniversitesi	Kemal Birdir	<i>Prof.Dr.</i> , Mersin Üniversitesi
Halil Korkmaz	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Kenan Güllü	<i>Doç.Dr.</i> , Erciyes Üniversitesi
Hande Akyurt Kurnaz	<i>Öğr.Gör.Dr.</i> , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Koray Çamlıca	<i>Araş.Gör.Dr.</i> , Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Hande Uyar Oğuz	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Bartın Üniversitesi	Kurtuluş Karamustafa	<i>Prof.Dr.</i> , Erciyes Üniversitesi, Kayseri Üniversitesi.
Harun Çalhan	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Erciyes Üniversitesi	Kuttusi Zorlu	<i>Araş.Gör.</i> , Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Hasan Hüseyin Soybalı	<i>Doç.Dr.</i> , Afyon Kocatepe Üniversitesi	Lütfi Buyruk	<i>Doç.Dr.</i> , Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Hasan Kaval	<i>Prof.Dr.</i> , Atılım Üniversitesi	M. Fevzi Esen	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hasan Kılıç	<i>Prof.Dr.</i> , Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC	M. Murat Kızanlıklı	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Hasan Köşker	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Bülent Ecevit Üniversitesi	Mahinur Kılıç	<i>Araş.Gör.</i> , Süleyman Demirel Üniversitesi
Hayriye N.Başyazıcıoğlu	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Erciyes Üniversitesi	Mehmet Avcı	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Hülya Ceylan	<i>Öğr.Gör.</i> , Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Mehmet Beyazgül	<i>Araş.Gör.</i> , Mersin Üniversitesi
Hümeyra Doğru	<i>Araş.Gör.</i> , Dokuz Eylül Üniversitesi	Mehmet Emre Güler	<i>Doç.Dr.</i> , İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Işıl Arıkan Saltık	<i>Doç.Dr.</i> , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Mehmet Kürkçü	<i>Dr.</i> Profesyonel Turist Rehberi
Işıl Usta	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Trakya Üniversitesi	Mehmet Nuri Sevgin	<i>Öğr.Gör.</i> , Siirt Üniversitesi
İbrahim Çetin	<i>Doç.Dr.</i> , Akdeniz Üniversitesi	Mehmet Sarıışık	<i>Prof.Dr.</i> , Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
İbrahim İlhan	<i>Doç.Dr.</i> , Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Mehmet Umur	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Erciyes Üniversitesi
İnci Oya Coşkun	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Anadolu Üniversitesi	Mehtap Özkan Buzlu	<i>Araş.Gör.</i> , Mersin Üniversitesi
İrfan Arıkan	<i>Prof.Dr. (Emekli Öğr.Üyesi)</i> , Anadolu Üniversitesi	Mehtap Yücel Güngör	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Anadolu Üniversitesi
İsmail Ertopçu	<i>Öğr.Gör.</i> , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Melahat Avşar	<i>Doktorant</i> , Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
İsmail Gündüz	<i>Doktorant</i> , Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Melek Ece Öncüler	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
İsmail Kervankıran	<i>Doç.Dr.</i> , Süleyman Demirel Üniversitesi	Merve Asmadili	<i>Araş.Gör.</i> , Anadolu Üniversitesi
Jale Kahvecioğlu	<i>Doktorant</i> , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Merve Yıldız	<i>Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü</i> , Türkiye Çevre Eğitim Vakfı
Kağan Karaosmanoğlu	<i>Araş.Gör.</i> , Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Mesut Bozkurt	<i>Dr.Öğr.Üyesi</i> , Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Kamil Unur	<i>Doç.Dr.</i> , Mersin Üniversitesi	Mete Gövce	<i>Öğr.Gör.</i> , Dokuz Eylül Üniversitesi
		Mete Sezgin	<i>Prof.Dr.</i> , Selçuk Üniversitesi

Kaynakça

- Victor, B. & Cullen, J.B. (1988). The Organizational Bases of Ethical Climates, *Administrative Science Quarterly*, 33, 101-125.
- Kelley, S.W. & Dorsch, M.J. (1991). Ethical Climate, Organizational Commitment and Indepedtness Among Purchasing Executives, *Journal of Personel Selling and Sales Management*, 11(4), 55-66.
- Ruppel, C.P. & Harrington, S.J. (2000). The Relationship of Communication, Ethical Work Climate, and Trust to Commitment and Innovation, *Journal of Business Ethics*, 25, 313-328.
- Schwepker Jr, C.H. & Hartline, M.D. (2005). Managing The Ethical Climate of Customer-Contact Service Employees, *Journal of Service Research*, 7(4), 377-397.
- Weeks, W.A., Loe, T.W., Chonko, L.B. & Wakefield, K. (2004). The Effects of Perceived Ethical Climate on The Search for Sales Force Excellence, *Journal of Personel Selling and Sales Management*, 14(3), 199-214.
- Barnett, T. & Vaicys, C. (2000). The Moderating Effect of Individuals' Perceptions of Ethical Work Climate on Ethical Judgments and Behavioral Intentions, *Journal of Business Ethics*, 27, 351-362.

METİN KAPLAN

Etik İklimin Boyutları

Victor & Cullen (1988), örgüt içinde var olan etik iklimin beş boyutunu uygulamalı olarak belirlemişlerdir. Bu boyutlar:

- **Başkalarının İyiliğini İsteme:** Başkalarının iyiliğini isteme iklimi, faydacı bir temele dayalıdır (Deshpande vd., 2000: 212) ve bu iklimde bireyler başkalarının iyi oluşu ile ilişkili içten bir ilgiye sahiptirler (Tsai & Huang, 2008: 567).
- **Kanun ve Kodlar:** Çalışanların başka bir otoritenin veya mesleklerinin kodlarına ve talimatlarına uymalarını gerektirir. Çalışanlar yasa gibi dışsal sistemlerin himayesine bağlı kalarak karar vermelidirler (Erben & Güneşer, 2008: 959).
- **Kurallar:** Bu boyut şirket tarafından belirlenen, kabul edilmiş kurallarla ilişkilendirilir. Örgütsel kararlar, yerel kurallar bütünü veya standartlara göre verilir (Tsai & Huang, 2008: 567).
- **Araçsallık:** Temel olarak kişisel çıkarların en üst seviyeye çıkarılmasına bağlıdır (Deshpande vd., 2000: 212). Çalışanlar, kararların kişisel menfaat sağladığına inanırlar (Tsai & Huang, 2008: 567).
- **Bağımsızlık:** İnsanlar, iyi düzenlenmiş ilkelere bağlı olarak kendi kişisel ahlaki inançlarına göre hareket ederler (Kelley & Dorsch, 1991: 56).

Kaynakça

- Deshpande, S.P., George, E. & Joseph, J. (2000). Ethical Climates and Managerial Succes in Russian Organizations, *Journal of Business Ethics*, 23, 211-217.
- Erben, G.S. & Güneşer, A.B. (2008). The Relationship Between Paternalistic Leadership and Organizational Commitment: Investigating The Role of Climate Regarding ethics, *Journal of Business Ethics*, 82, 955-968.

Kelley, S.W. & Dorsch, M.J. (1991). Ethical Climate, Organizational Commitment and Indepedtness Among Purchasing Executives, *Journal of Personel Selling and Sales Management*, 11 (4), 55-66.

Tsai, M.-T. & Huang, C.-C. (2008). The Relationship Among Ethical Climate Types, Facets of Job Satisfaction, and The Three Components of Organizational Commitment: A Study of Nurses in Taiwan, *Journal of Business Ethics*, 80, 565-581.

Victor, B. & Cullen, J.B. (1988). The Organizational Bases of Ethical Climates, *Administrative Science Quarterly*, 33, 101-125.

METİN KAPLAN

Etik Karar Verme

Etik karar verme, etiksel standartları belirleme ve belirlenen standartlar çerçevesinde alternatif hareket tarzları arasından seçim yapmaktır (Reidenbach & Robin, 1990). Etiksel karar vermek; ahlaki düşünmeyi, mantıklı akıl yürütmeyi, ahlaki gerekçelendirmeyi kapsar ve ahlaki yargı ile sonuçlanır. Etiksel karar verme; ahlaki yargıyı ahlaki gerekçelendirme ile temellendirebilmektir. Değerler çatıştığında, etiksel bir ikilemde neyin yapıp neyin yapılmayacağına bir ahlaki yargıya varma ve bunu gerekçelendirebilir (Trevino & Nelson: 2004).

Ahlaki gerekçelendirme; insan davranışlarının, kurumların ve politikaların ahlak normlarına uyup uymadığını belirlemek için mantıklı düşünme süreci olarak tanımlanmaktadır (Velasquez, 1998: 30). Ahlaki gerekçelendirme daima iki unsur içerir (Velasquez, 1998: 30): Birincisi, makul ahlak normunun neyi gerektirdiği, yasakladığı, değer verdiği veya suçladığının anlaşılmasıdır. İkincisi, bir kişi, politika, kurum veya davranışın ahlaki normların gerektirdiği veya yasakladığı, değer verdiği veya suçladığı özelliklere sahip olduğunu gösteren kanıt veya bilginin varlığıdır. Gerekçelendirme süreci üç adımdan oluşmaktadır: (1) Ahlak normlarını açık hale getirmek, belirlemek → (2) Sorgulanan davranış, kurum, politika ile ilgili gerçeklerin bilgisine sahip olmak, değerlendirebilmek → (3) Sorgulanan davranışın, kurumun, politikanın doğruluğu veya yanlışlığı yargısına ulaşmak.

Ahlaki Yargı Görüşmesi (Colby & Kohlberg, 1987) ve Konuları Tanımlama Testi (Rest, 1979), ahlaki yargı ve gerekçelendirmenin ölçümünde en çok kullanılan iki araçtır (Elm & Weber, 1994).

Kaynakça

- Colby, A. & Kohlberg, L. (1987). *The measurement of moral judgment*. Cambridge University Press. New York.
- Elm, D.R. & Weber, J. (1994). Measuring Moral Judgment: The Moral Judgment Interview or Defining Issue Test? *Journal of Business Ethics* 13, 341-355.
- Reidenbach, R.E. & Robin, D.P. (1990). Toward the Development of a Multidimensional Scale for Improving Evaluations of Business Ethics, *Journal of Business Ethics*, 9, 639-653.

- Rest, J.R. (1986). *Moral Development: Advances in Research and Theory*. Praeger Publishers, New York.
- Trevino L.K. & Nelson K.A. (2004). *Managing Business Ethics: Straight Talk About How to Do It Right*, 3rd Ed., John Wiley & Sons, Inc., New York.
- Velasquez, M.G. (1998). *Business Ethics Concepts and Cases*, (4th Ed.), Prentice Hall, New Jersey.

İBRAHİM İLHAN

Etik Kuramlar

Etik; manevi görev ve yükümlülükle ilişkili olarak neyin iyi veya kötü olduğu ve neyin doğru veya yanlış olduğunu ele alan bir disiplindir (Koontz & Weichrich, 1988). Ahlak felsefesi olan etiğin bazı kuramları mevcuttur. Etik kuramları şu şekilde sınıflandırılabilir (Özgener, 2004):

1. *Teleolojik Kuramlar*: Bireyin eylemlerinin doğruluğunu veya yanlışlığını eylemin sonuçları ile belirlemeye odaklanırlar. Bu kuramlar; egoizm kuramı, erdem etiği ve faydacılık kuramları olmak üzere üç grupta incelenmektedir (Özgener, 2016):

a) *Egoizm Kuramı*: Egoizm Kuramı, birey için doğru ve kabul edilebilir davranışları sonuçlarına göre tanımlar. Bu kuramın öncüleri Epikuros (M.Ö.341-270) ve Aristippos (M.Ö 435-356) olarak bilinmektedir. Bu öncülerin görüşleri hedonizm olarak karşımıza çıkmaktadır. Hedonizmde, birey kendine haz veren eylemleri iyi, acı veren davranışları kötü olarak nitelermektedir (Akarsu, 1998).

b) *Faydacılık Kuramı*: En büyük sayıda birey için en fazla faydayı sağlayan eylemi ahlaki davranış olarak kabul eder. Faydacılık kuramının öncüleri Jeremia Bentham (1748-1832) ve John Stuart Mill'dir (Özgener, 2016). İki tür faydacı yaklaşım mevcuttur: (1) Eylem Faydacılığında en fazla insan için en fazla yarar sağlayan davranışlar ahlaki kabul edilir. (2) Kural Faydacılığında, bir kuralın, izleyen herkes için alternatif kuralları izleyenlerden daha fazla toplam yarar sağlaması halinde, o kurala uymanın ahlaki olduğu varsayılır (Akyıldız, 2007).

c) *Erdem Etiği Kuramı*: Bu kuram bireyin eylemlerinin nihai amacının mutluluk olduğunu ileri sürer. Erdem etiği kuramı temellerini Sokrates, Eflatun, Aristoteles ve Epikuros'un etik felsefelerinde bulmaktadır. Aynı zamanda Musevilik, Hıristiyanlık, Müslümanlık gibi semavi dinlerin yanı sıra orta çağ hukuk geleneği de erdem etiğinin hâkim kılınmasında etkili olmuştur. Erdem etiği de bireyci bir karakter taşır. Erdem etiği, bireyin bilerek kendi mutluluğu için eylemi seçmesi gerektiğini savunur (Özgener, 2004).

2. *Deontolojik Kuramlar*: Bu kuram da değişmez etik kuralların son derece önemli olduğunu vurgular; çünkü bir eylem, bağlam ya da ortaya çıkabilecek sonuçlar dikkate alınmaksızın, doğası gereği doğru ya da yanlıştır ve bu nedenle etik kurallar evrenseldir (Özateş, 2010). Deontolojik kuramlar, "başkalarının

sana karşı nasıl davranılmasını istiyorsan, sen de o şekilde davran" şeklindeki altın kuralı esas alır (Özgener, 2004). Deontolojik kuramları dört kategoride ele almak mümkündür. Bunlar;

a) *Kant Etiği*: Ödev etiği olarak bilinen Kant etiğinin öncüsü Immanuel Kant (1724-1804) etiği, pratik akıl üzerine temellendirir. Kant'a göre ödev, temelini etik yasasına saygıda bulmaktadır. Kant etiğine göre bir eylemin yöneldiği amacın, eylemin etik değerini belirleyemeyeceğini, amaç ve sonuç ne olursa olsun, sırf ödev ilkesinden dolayı sergilenen eylemlerin etik değeri olabileceğini ileri sürer. Kant etiğinde iyi istenç (irade), kategorik emir ve özgürlük bir eylemin etiğe uygun olup olmadığı konusundaki en önemli belirleyici unsurlardır (Özgener, 2016).

b) *Haklar Kuramı*: Bu teori, yükümlülük ve ilkelerden ziyade bireyin hakları üzerine odaklanır. Bu teorinin öncüleri Aquino'lu Thomas (1225 -1274), Thomas Hobbes (1588-1679) ve Anthony Ashley Cooper, the Third Earl of Shaftesbury (1671-1713) olup, kökleri Doğal Yasa Kuramına dayanır. Bu kurama göre her etik ve hukuk düzeninin, temel amacı barışın kurulmasıdır. Barış için tek koşul, başkalarına da kendi kadar hak tanımak ve kendi özgürlüğünü de aynı şekilde sınırlamaktır (Kılıç, 1996; Özgener, 2004). Bu kuramda toplumun öteki üyelerinin müdahale etmemeleri beklenen bireyin negatif hakları veya özgürlük hakları (ifade özgürlüğü, seyahat özgürlüğü) ve toplumun öteki üyelerinin katılımını ve çabasını zorunlu kılan pozitif haklar veya refah hakları (beslenme hakkı, sağlık bakım hakkı gibi) güvence altına alınmaktadır (Özgener, 2004).

c) *Adalet Kuramı*: Bu kuramın öncüsü John Rawls (1921-2002) olup, eylemlerin ve politikaların dağıtımı ile ilgili etkileri üzerine odaklanır. Rawls'a göre; bu teorinin iki yol gösterici prensibi mevcuttur: (1) Eşit Temel Özgürlükler Prensibi: bireyin toplumun hakları ile karşılıklı uyum içinde eşit söz özgürlüğü hakkına sahip olmasını ifade eder. Eşit temel özgürlüklerin farklılık prensibine göre önceliği var. Özgürlük refah uğruna değil, ancak özgürlük uğruna sınırlandırılabilir. (2) Farklılık Prensibi: Bu prensip "gerçek fırsat eşitliği" ve "farklılık ilkesi" şeklinde iki kısımda ele alınmaktadır. Gerçek Fırsat Eşitliği, farklılık ilkesine göre önceliğe sahiptir. Farklılık Prensibine göre; bireylerin avantajlarında ve statülerinde bir herhangi bir sapma olduğunda, en az avantajlı insanların durumları tam eşitliğin sürdürüldüğü duruma göre iyi ise adildir. Adalet kuramına göre adil bir toplum, herkesin eşit olduğu bir toplum değil, farklılıkların ve eşitsizliklerin savunulabileceği bir toplumdur (Özgener, 2016).

d) *Relativist Kuramlar*: İlk çağ felsefesinde Sofistler, her şeyin ölçüsü olarak bireyi kabul etmek suretiyle etik felsefesinde relativist anlayışı hakim kılmışlardır (Özgener, 2004). Bu anlayışa göre etik kuralları veya bir eylemin etik açıdan uygunluğu, toplumdan topluma, kültürden kültüre ve bireyden bireye farklılık gösterir. Aynı zamanda bireyin sosyal rolü ve emsal